

रेसुङ्गा नगरपालिका, गुल्मीको आ.व. २०८०/०८१ को

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

(क) सुशासन तथा संस्थागत विकासतर्फ

१. रेसुङ्गा नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा विकासात्मक गतिविधिलाई सुशासनमैत्री बनाउन मध्यकालीन खर्च संरचना, नगर यातायात गुरुयोजना, वातावरण व्यवस्थापन योजना, स्थानीय पूर्वाधार विकास योजना र सामाजिक विकास योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
२. सेवाप्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नगरप्रमुखसँग र अन्य शाखाप्रमुख तथा कर्मचारीहरूले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग कर्मचारीको स्पष्ट कार्यविवरण र सूचकसहित कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। साथै कर्मचारीको कार्य सम्पादनको मासिक मूल्याङ्कनको आधारमा कर्मचारीलाई पुरस्कार र दण्डको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
३. नगरपालिकाको स्वीकृत दरबन्दीमा रहेका सेवा करारमा कार्यरत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च बनाउन सम्बन्धित तहको शुरू तलब स्केल बराबरको ५% ले हुन आउने रकम संचित गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
४. रेसुङ्गा नगरपालिकाबाट स्वीकृत भएको एकीकृत आवधिक विकास योजना, स्रोतनक्शा सहितको भू-उपयोग योजना, राजश्व सुधार योजना, क्षमता विकास योजना र सँगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) सर्वेक्षण प्रतिवेदनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
५. नगरपालिका र मातहतका निकायबाट हुने सेवाप्रवाहलाई नागरिकमैत्री बनाउन सेवाको मापदण्ड (SOP) तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
६. नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने विभिन्न कृयाकलापहरूको बारेमा आम नागरिकलाई सुसूचित गरी पारदर्शी र जनउत्तरदायी सरकारको भावना जागृत गराउन रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रम मार्फत् “जनतासँग नगरपालिका” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
७. नागरिकको सूचनाको हकलाई सुनिश्चित गर्न नगरपालिकामा डिजिटल सूचना पाटी, मोबाईल एप्स, सामाजिक सञ्जाल, GROUP SMS, नागरिक एप्स, नागरिक बडापत्र र वेबसाईटमार्फत् सार्वजनिक गरी नगरपालिकाको कार्यलाई पारदर्शी बनाइनेछ।
८. भ्रष्टाचारशून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्दै नागरिकमैत्री सेवाप्रवाहको व्यवस्था गरिनेछ।
९. नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र मातहतका निकायबाट सम्पादन भएका कार्यहरूको विवरण e-bulletin मार्फत् मासिक रूपमा प्रकाशन गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ।
१०. नागरिकमैत्री सेवाप्रवाह सुनिश्चितताको लागि नगरपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिरीको व्यवस्था गरी डिजिटल अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

११. "सञ्चारकर्मीसँग नगरपालिका" कार्यक्रममार्फत् नगरपालिकाको बृहत्तर हितको लागि योगदान दिएका सञ्चारकर्मीहरूको मनोबल उच्च बनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१२. नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान तथा सहूलियतको कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।
१३. नगरपालिकाको वास्तविक वस्तुस्थितिको आधारमा योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न नगरपालिकाको डिजिटल प्रोफाइल निर्माण गरिनेछ ।
१४. शान्ति सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै तम्घासका मुख्य-मुख्य नाकाहरूमा सि.सि.टि.भी. जडान गरिनेछ । साथै नगरका मुख्य तथा विशेषगरी पर्यटकीय स्थानमा निःशुल्क वाइफाइ (Wi-Fi) को व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५. नगरपालिकाबाट सम्पादन हुने कामहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक कार्यविधि, निर्देशिका तथा मापदण्ड बनाई लागु गरिनेछ ।
१६. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई अन्य स्थानीय तहको अनुकरणीय कार्य हेर्न अवलोकन भ्रमणको आयोजना गरिनेछ ।
१७. पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र वित्तीय अनुशासनका लागि सामाजिक लेखापरीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१८. रेसुङ्गा नगरलाई स्मार्ट सिटीको रूपमा विकसित गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधार तथा प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गर्दै लगिनेछ ।
१९. न्यायिक कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन वडास्तरमा भएका मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ । साथै न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा मेलमिलापकर्ताका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२०. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचारसंहितालाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।
२१. नागरिकहरूको गुनासो तथा सेवा प्रवाहलाई चुस्तदुरुस्त बनाउन गुनासो सुन्ने संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
२२. नगरपालिकाभिन्न जन्म र मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र घर-घरमा पुगी वितरण गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२३. नगरपालिकाबाट संचालित योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । संघ, प्रदेश र नगरपालिकाबाट हुने विकासनिर्माणको कार्यमा गुणस्तर कायम गर्न संयुक्त अनुगमनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२४. निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिहरूलाई निर्माण कार्य गुणस्तरीय रूपमा समयमै सम्पन्न गर्न प्रतिबद्ध गराइनेछ । शर्तबमोजम कार्यसम्पादन नगर्ने उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायीलाई कानून बमोजिम कारवाइ गरिनेछ ।

२५. नागरिकको भूमिमाथिको पहुँच सुनिश्चित गर्दै भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लागि भूमि आयोगको समन्वयमा जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा उपलब्ध गराइनेछ।
२६. "जनतासँग मेयर कार्यक्रम" मार्फत् नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा पुगी सेवा प्रवाह, विकास निर्माण लगायतका विषयहरूमा जनतासँग समयसमयमा साक्षात्कार गरिनेछ।
२७. रेसुङ्गा नगरपालिका र संयुक्त अधिराज्य बेलायतको हाकिञ्ज नगर परिषद् बीच २ अक्टोबर २०२० मा भएको भगिनी सम्बन्धलाई पुनः नवीकरण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। दक्षिण कोरियाको Incheon Metropolitan City सँग भगिनी सम्बन्धको प्रक्रिया अगाडी बढिसकेको सन्दर्भमा नगरपालिकाको वृहत्तर हित एवं अनुभव आदानप्रदानको लागि अन्य देशका नगरपालिकासँग समेत भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न पहल गरिनेछ। साथै पर्यटकीय स्थल रेसुङ्गासँगको सम्बन्धलाई दिगो बनाउन आवश्यकताअनुसार नेपालका स्थानीय तहसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२८. नगरपालिकामा आउने सेवाग्राहीको सहजताका लागि नागरिक सहायता कक्ष (HELP DESK) को माध्यमबाट छिटो छरितो सेवाप्रवाह गर्ने कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ।
२९. सेवा प्रवाहप्रतिको नागरिकको धारणा बुझी सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन सेवा सन्तुष्टि सर्वेक्षण कार्यको थालनी गरिनेछ।
३०. उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारी र शिक्षकलाई प्रत्येक वर्ष पुरस्कृत गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ।
३१. अफिस अटोमेसन प्रणालीमार्फत् नगरपालिकाको सेवालाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ।
३२. रेसुङ्गा नगरपालिका क्षेत्रको पुनः नापी गर्ने कार्य नापी विभागको समन्वयमा गरिनेछ र सोको आधारमा नगर क्षेत्रका सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण गरिनेछ।
३३. नगरपालिकाभित्र रहेका जग्गाहरूको नक्शा अध्यावधिक तथा लगतकट्टा नापी कार्यालयको समन्वयमा गरिनेछ।
३४. नगरबासीहरूको व्यक्तिगत सूचना व्यवस्थापनको लागि House Numbering System with Scanner सम्बन्धी कार्य अगाडि बढाइनेछ।
३५. सेवाप्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि नगरपालिका तथा वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
३६. नगरपालिका र मातहतका निकायबाट सेवा प्रवाह, योजना कार्यान्वयन र विकासनिर्माण लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नागरिकको मौलिक मानवअधिकार तथा सामाजिक न्यायको सुनिश्चितता हुनेगरी गरिनेछ।

३७. नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमार्फत् वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सूचना सरोकारवालामा पुऱ्याउने र वैदेशिक रोजगारीका लागि व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति तथा पुनः श्रम स्वीकृतिका लागि आवेदन गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइनेछ।

(ख) सामाजिक विकासतर्फ

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

३८. नगर र जिल्लाकै उच्च शिक्षाको आधारस्तम्भ रेसुङ्गा बहुमुखी क्याम्पसलाई यस क्षेत्रकै शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्नका लागि क्याम्पसमा प्राविधिक धारतर्फका कार्यक्रमहरूसमेत सञ्चालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
३९. शिक्षामा विशिष्टीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयमा कक्षा ११/१२ मा होटल मेनेजमेन्ट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
४०. सबै छोराछोरीलाई सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गराउने अभिभावकलाई सम्पत्ति करमा विशेष छुट दिइनेछ।
४१. आधारभूत तहको परीक्षामा नगर प्रथम र एसईई परीक्षामा जिल्ला प्रथम हुने विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ।
४२. प्राविधिक शिक्षा र उच्च शिक्षामा (खासगरी स्नातक र स्नातकोत्तर) अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई तम्घासमा सञ्चालित शैक्षिक संस्थामा अध्ययनको लागि आकर्षित गर्न र टिकाउन जिल्लाभित्रका अन्य स्थानीय तहहरूसँग परिपूरकताको माध्यमबाट सहकार्य गर्ने मोडालिटी तय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
४३. रेसुङ्गा बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक तहमा भर्ना भई अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
४४. शिक्षाको सहस्राब्दी लक्ष्य अनुरूप विद्यालयशिक्षामा सबै बालबालिकाहरूको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ। यसका लागि घर दैलो कार्यक्रम सहितको विद्यार्थी भर्ना अभियानलाई प्रभावकारी बनाउने र अति कठिन अवस्थामा रहेका विपन्न, अपाङ्ग र सडक बालबालिकाहरूको लागि सहयोगका कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ।
४५. विशेष शैक्षिक अभियानअन्तर्गत एस.इ.इ. परीक्षामा उच्च अंक प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूका लागि गत वर्षजस्तै आकर्षक छात्रवृत्तिको प्रबन्ध मिलाई यसै नगरपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा कक्षा ११ र १२ मा पढ्नका लागि उत्प्रेरित गरिनेछ।
४६. शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाई सिकाइ उपलब्धिको दरलाई बढोत्तरी गर्नका लागि "टप टु बटम" अप्रोचका वितरणमुखी तालिम कार्यक्रमलाई निरुत्साहित गरी शिक्षकहरूको क्षमता वृद्धि गर्न मागमा आधारित तालिम र अवलोकन भ्रमणका कार्यक्रमहरूलाई जोड

दिइनेछ । शिक्षकहरूको विषयगत सञ्जाल निर्माण गरी विषयगत समितिहरूमार्फत् सिकाइ सुधार योजनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । प्रधानाध्यापकहरूको मासिक बैठकलाई सूचना आदान प्रदान र प्रशासनिक कार्यमा मात्र सिमित नगरी गुणात्मक शिक्षाको प्रवर्द्धनको लागि समेत केन्द्रित गरिनेछ । शिक्षाका कार्यक्रमहरूलाई मिडियामार्फत् जनस्तरसम्म लगिनेछ ।

४७. विद्यालयमा आधारित परीक्षा, नगरस्तरीय परीक्षा र शिक्षक छनौटका परीक्षाहरूलाई थप व्यवस्थित, मर्यादित र प्रभावकारी तुल्याइनेछ । विशेष गरी १ देखि ३ कक्षासम्मको लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनमा जोड दिदै "पेपर पेन्सिल टेस्ट" लाई निरुत्साहित गरिनेछ । निरन्तर मूल्याङ्कनको अभिलेखलाई व्यवस्थित र अध्यावधिक राखिनेछ ।
४८. सामुदायिक एवं सस्थागत विद्यालयका शिक्षक, अभिभावक र शिक्षाका सरोकारवालाहरूमा रहेको नकारात्मक र निराशावादी चिन्तन र प्रवृत्तिको अन्त्य गरी सकारात्मक उर्जा थप्न र शिक्षा क्षेत्रमा गुणात्मक फड्को मार्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय रूपमा ख्यातिप्राप्त विद्वानहरूको सहयोगमा एउटा शैक्षिक सम्मेलनको आयोजना गरिनेछ ।
४९. सामुदायिक विद्यालयहरूका लागि पूर्वाधार विकासमा विशेष जोड दिइनेछ । प्राथमिक विद्यालयहरूमा समेत सूचना प्रविधिको विकास गरिनेछ ।
५०. नैतिक शिक्षाको प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ । युवाहरूमा देखिएको निराशा, आत्म ग्लानि, डिप्रेसन र लागु औषध सेवन जस्ता घातक समस्याहरूको न्यूनीकरणका लागि तालिम र परामर्श सहितका विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५१. विद्यार्थीहरूमा रहेको अन्तर्निहित प्रतिभाको पहिचान र प्रस्फुटनको लागि अतिरिक्त क्रियाकलापका प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५२. बालविकास केन्द्रहरूलाई विद्यालय शिक्षाको जगको रूपमा विकास गरिनेछ । बालविकास केन्द्रका सहजकर्ताहरूको क्षमता विकाससहित मनोबल उच्च बनाउनका लागि नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराउँदै आएको थप प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइनेछ । मागमा आधारित तालिम सञ्चालन गरी सामग्री निर्माण सीपमा विशेष जोड दिइनेछ ।
५३. आवश्यकता र मागमा आधारित छनौट विधिबाट यो वर्ष केही बालविकास केन्द्रहरूलाई महत्वपूर्ण सामग्रीहरू उपलब्ध गराइनेछ ।
५४. हालसम्म सरकारी अनुदान प्राप्त गर्न नसकेका कक्षा ११-१२ संचालित विद्यालयहरूलाई शिक्षक सहयोग अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
५५. विद्यालयका कर्मचारी र लेखापालहरूलाई गत वर्षदेखि उपलब्ध गराउँदै आएको थप प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५६. आधारभूत तहदेखि माध्यमिक तहसम्मको लेखा राख्ने कर्मचारी र शिक्षकहरूलाई मागमा आधारित तालिमको प्रवन्ध मिलाइनेछ । त्यसैगरी विद्यालयका तथ्याङ्क फोकल पर्सनहरूको लागि IEMIS अध्यावधिक सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिनेछ ।
५७. केन्द्रबाट प्राप्त हुने प्रधानाध्यापकहरूको भत्ता अति न्यून रहेको हुँदा नगरपालिकाबाट थप प्रोत्साहन उपलब्ध गराइनेछ ।
५८. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत् अनौपचारिक शैक्षिक कार्यक्रम र अभिभावक शिक्षाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै परिचालिकाहरूको मासिक तलबमा नगरपालिकाबाट थप प्रोत्साहन गरिनेछ ।
५९. शिक्षक र विद्यार्थीहरूमा पठनसंस्कृतिको विकास गर्नका लागि आवश्यक पुस्तकहरू किरण पुस्तकालय, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र र विद्यालयका पुस्तकालयमा उपलब्ध गराइनेछ ।
६०. किरण पुस्तकालय जिल्लाको एकमात्र सार्वजनिक पुस्तकालय भएकोले यसलाई दैनिक कार्य र स्तरवृद्धिमा सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
६१. विद्यालय र अन्य शैक्षिक संस्थाहरूको निरन्तर रूपमा अनुगमन, निरीक्षण, सुपरीवेक्षण र सहजीकरण गरिनेछ । सघन रूपमा कार्य सम्पादनको परीक्षण गरी गुणात्मक विकासमा जोड दिइनेछ ।
६२. कार्य सम्पादन परीक्षणका आधारमा विद्यालय, शिक्षक र कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
६३. रेसुंगा नगरपालिकाले तयार गरेको स्थानीय पाठ्यक्रम "हाम्रो रेसुंगा" मा स्थानीय जाति, भाषा, संस्कृति र नैतिक शिक्षा समावेश गरी अध्यावधिक गरिनुका साथै पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक लेखन र छपाइ कार्यलाई अघि बढाइनेछ ।
६४. बहिरा र सुस्त मनस्थितिका बालबालिकाहरूको लागि उपल्लो तम्घास मा.वि. मा रहेका समाहित कक्षाको होस्टेलमा कार्यरत आयाहरूको लागि थप प्रोत्साहन उपलब्ध गराइनेछ । त्यसै गरी अपाङ्ग विद्यार्थीहरूको लागि अवलोकन भ्रमण र अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा स्रोत शिक्षकहरूका लागि पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६५. नगर खेलकुद समितिको गठन गरी खेलकुद विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
६६. राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । साथै मेयर-कप खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६७. वडा नं. ४ सेउघामा निर्माणाधिन दलबहादुर राना स्मृतिपार्कलाई सम्पन्न गरी अनावरण गरिनेछ ।
६८. माध्यमिक विद्यालयहरूमा खेलकुद सामाग्रीहरूको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६९. नगर युवा समिति गठन गरी युवा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

७०. युवाहरूको लागि क्षमता र सीप विकास गर्नको लागि "मेयरसँग युवा" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै सरकारी सेवामा प्रवेशका लागि प्रतिस्पर्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्न लोकसेवा आयोग र शिक्षक सेवा आयोगका तयारी कक्षाहरू सञ्चालनको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७१. विद्यालय पुनर्नक्शाङ्कन गरी शिक्षक दरवन्दी मिलान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।

स्वास्थ्य सेवा

७२. "जेष्ठ नागरिकसँग नगरपालिका" कार्यक्रम अन्तर्गत नगरपालिकाका जेष्ठ नागरिक र एकल महिलाहरूलाई सम्मान गर्दै निःशुल्क औषधि वितरण तथा स्वास्थ्य परीक्षण गरिनेछ ।
७३. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र प्रत्येक विद्यालयको एक जना शिक्षकलाई प्राथमिक उपचार तालिम प्रदान गरी प्रत्येक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र विद्यालयलाई प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Box) प्रदान गरिनेछ । साथै महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई थप प्रोत्साहन गरिनेछ ।
७४. गर्भवती महिलाहरूका लागि नगर घुम्ती अल्ट्रासाउण्ड सेवाको सुरुवात गरिनेछ ।
७५. "विद्यालय साथी शिक्षा" कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक महिना विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रम (लैङ्गिक हिंसा, किशोरकिशोरी स्वास्थ्य, सरुवा रोग, महामारीजन्य रोग, आत्महत्या न्यूनीकरण, महिनाबारी, प्रजनन स्वास्थ्य, नसर्ने रोगबाट बच्ने उपाय, असल जीवनशैली, वातावरणीय सरसफाइ तथा लागु औषध दुर्व्यसन नियन्त्रण) सम्बन्धी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
७६. प्रत्येक महिनाको एक दिन बालबालिकाको वृद्धि अनुगमन गर्ने विशेष दिन तोकी ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषण अनुगमन गरिनेछ ।
७७. स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र अन्य कर्मचारीलाई कार्यसम्पादन तथा मूल्याङ्कनको आधारमा सम्मान, पुरस्कार र अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको स्वास्थ्य बिमाको ५० प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउँदै आएकोमा बाकि रकम नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइनेछ ।
७८. गुल्मी अस्पतालको विशेषज्ञ चिकित्सकको प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७९. रेडियो, टि.भी. तथा अनलाईनबाट स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचना, गतिविधि र सन्देशमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८०. "आमाको गर्भ सुरक्षित हुँदा एउटा युग सुरक्षित हुन्छ" भन्ने नारालाई साकार पार्न "आमासँग नगरपालिका" कार्यक्रम घोषणा गर्न पहल गरिनेछ ।
८१. गर्भवती महिलालाई सुत्केरी सेवा लिनको लागि एकोहोरो यातायात खर्च उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

८२. “गुल्मी अस्पताल, मेरो अस्पताल” भन्ने नारालाई मूर्तरूप दिन गुल्मी अस्पतालमा अस्पताल भवन तथा आवास भवन निर्माण र आवश्यक उपकरणको व्यवस्था गरी अस्पतालको स्वीकृत क्षमता अनुसार सबै विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ। मृगौला रोगीको लागि डायलाइसिस सेवा शीघ्र प्रारम्भ गरिनेछ। साथै अस्पतालमा ICU सहितको उपचार सेवा सञ्चालनको लागि पहल गरिनेछ।
८३. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रको सेवालार्ई सहज र प्रभावकारी बनाइनेछ र योग तथा प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्रको स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
८४. नगरभित्र रहेका निजी क्लीनिक तथा अस्पतालहरूबाट प्रवाह हुने स्वास्थ्य सेवामा एकरूपता ल्याउन पहल गरिनेछ।
८५. शारीरिक रूपमा अशक्त र ७० वर्षभन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकहरूको घरमै पुगी आवधिक रूपमा नियमित स्वास्थ्य परीक्षण, परामर्श र आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको व्यवस्था गरिनेछ ।
८६. आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा आवश्यकताअनुसार एक संस्था एक विशेष सेवाको रूपमा विस्तार गरिनेछ।
८७. विद्यमान आँखा उपचार केन्द्रलाई सुविधा सम्पन्न आँखा अस्पतालका रूपमा स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ र रेसुङ्गा नगरपालिकाभित्रका नागरिकलाई मोतियाबिन्दुको निःशुल्क शल्यक्रिया सेवालार्ई निरन्तरता दिइनेछ।
८८. विभिन्न संघ संस्थासँगको सहकार्यमा एच.आइ.भि. रोकथाम, सहयोग र हेरचाह कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८९. पशुपक्षीबाट मानिसमा सर्ने रोगबाट बच्ने उपाय सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९०. नगरपालिकाभित्र मुटु, मृगौला र क्यान्सर पीडितलाई नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने आर्थिक सहायतामा थप रकम सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ। साथै उक्त रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि तत्सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि तथा स्वास्थ्यशिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
९१. “क्षयरोगमुक्त नेपाल २०३५” को लक्ष्य हासिल गर्न यस रेसुङ्गा नगरपालिका अन्तर्गत प्रत्येक वडामा रहेका जोखिम तथा पहुँचमा कमी भएका क्षेत्र निर्धारण गरी प्रत्येक ३/३ महिनामा सकृय क्षयरोग, खोजपडताल (खकार जाँच) तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी क्षयरोगमुक्त नगरपालिका घोषणा गर्ने कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
९२. उच्च रक्तचाप र मधुमेहका रोगीहरूलाई नगरपालिकाबाट प्रदान गरिएको निःशुल्क औषधि वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
९३. पूर्ण खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

९४. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपभोग तथा पहुँचमा वृद्धि गराउन समुदायमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रवर्द्धन साथै स्वास्थ्य-आमा समूह पुनर्जागरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९५. घरघरमा स्वास्थ्यसेवा भन्ने मूल नाराका साथ स्वास्थ्यकर्मीयुक्त एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
९६. कुनै पनि समयमा फैलिन सक्ने रोग, प्रकोप, महामारी र विपद् व्यवस्थापनको तत्कालै सम्बोधन गर्नका लागि नगर र वडास्तरीय RRT स्थापना गरी आवश्यक पर्ने औषधिको प्रबन्धसहित तयारी अवस्थामा रहने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९७. कुनै पनि महामारीको समयमा औषधि, उपकरण तथा सुरक्षा सामग्री व्यवस्था गरी सबै स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई उच्च मनोबलकासाथ जनताको सेवा गर्ने वातावरण मिलाइनेछ ।
९८. "स्वस्थ आमा स्वस्थ शिशु" कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्यकर्मीद्वारा घरघरमा गई आमा तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९९. जीवनशैलीमा आधारित नसर्ने रोग नियन्त्रणका लागि प्रत्येक वडामा समुदाय स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवामार्फत् जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१००. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट हरेक ३/३ महिनामा Deep Stick द्वारा मृगौला तथा मधुमेह रोगको प्रारम्भिक चेकजाँच गरिनेछ ।
१०१. गर्भवती महिलालाई प्रदान गरिदै आएको आइरन, फोलिकएसिड चक्कीमा क्याल्सीयम चक्की थप गरी वितरण गरिनेछ ।
१०२. सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमका सूचकाङ्कहरूमा उच्चतम सुधार ल्याउन समुदायस्तरमा सुनौलो १००० दिनभित्रका आमाहरूको सेवा उपभोगको मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
१०३. लागु औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजनाअनुसार लागु औषध नियन्त्रण र रोकथामसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०४. नगरस्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिले संभावित जोखिम क्षेत्र पहिचान गरी नगरभित्र क्रियाशील सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाको समन्वयमा किशोर-किशोरी, सुनौलो हजार दिनका आमाहरू र बालबालिकालाई MUAC Screening सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०५. स्थानीय जनस्वास्थ्य ऐन स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१०६. नगरपालिकाभित्रका सबै घरमा वर्षमा कम्तीमा दुई पटक स्वास्थ्यकर्मीद्वारा प्रत्यक्ष भेटघाट गरी सबै परिवारको स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गरिनेछ ।
१०७. आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा आवश्यकताका आधारमा बर्थिङ्ग सेण्टर सञ्चालन गरिनेछ र नगरपालिकालाई No Home delivery घोषणा गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१०८. एम्बुलेन्स तथा शववाहनजस्ता साधनहरू खरिद गरी प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१०९. नगरपालिकाका वडाहरुलाई क्रमश बालमैत्री तथा पोषणमैत्री वडा घोषणा गर्ने कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

"सामाजिक विकासको आधार: सुनिश्चित समावेशीकरणको अधिकार"

११०. सामाजिक विकास, पूर्वाधार, कृषि, वन, भूमिसुधार, गरीबी निवारण, स्थानीय विकास तथा शान्ति एवं सुशासनसँग सम्बन्धित क्षेत्रको बजेटलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बनाइनेछ ।
१११. नगरपालिकाले निर्माण गरेका सबै कानून, नीति, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू महिला, बालबालिका, लैङ्गिक अल्पसंख्यक, अपाङ्ग, ज्येष्ठनागरिक, दलित, लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, आदिवासी जनजातिसहित लक्षित वर्गमैत्री बनाइनेछ ।
११२. चालु आ.व.मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण भएको हुँदा त्यसले औल्याएको विषयहरूलाई कार्यक्रममा समेटेर स्रोत साधनमा लक्षित वर्गको पहुँच अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
११३. नगरक्षेत्रभित्र रहेका बालबालिकाहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि नगर बालसञ्जाल तथा बालक्लवहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुको साथै बालमैत्री नगरपालिका बनाउन आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११४. नगरक्षेत्रभित्र रहेका बालश्रमिक तथा सडकमा बस्ने बालबालिकाको उचित व्यवस्थापन गरी सडक बालबालिकामुक्त नगरपालिका बनाइनेछ ।
११५. ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्ति लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै परिचयपत्र वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११६. नगरपालिकाभित्र रहेका किशोरकिशोरीहरूका लागि विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
११७. जातीय अपमान हुने गरी राखिएका स्थानका नामहरू हटाई सम्बन्धित वडा समिति तथा स्थानीय समुदायसँग समन्वय गरी नयाँ नामकरण गरिनेछ ।
११८. समाजमा जकडिएर रहेको छुवाछुत प्रथालाई अन्त्य गरी छुवाछुतमुक्त नगरपालिका घोषणा गरिनेछ ।
११९. साविक महिला, बालबालिका कार्यालयबाट हस्तान्तरण भई आएका महिला समिति र सहकारी संस्थाहरूको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१२०. लक्षित वर्गसँग सम्बन्धित दिवसीय कार्यक्रमहरू वडास्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१२१. आदिवासी जनजाति, दलित, अशक्त, अपाङ्ग तथा विपन्न समुदायलाई लक्षित गरी उनीहरूको उत्थानमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१२२. नगरपालिकाभित्र निर्माण गरिने सबै प्रकारका भौतिक संरचनाहरू लैंगिकमैत्री, बालमैत्री तथा अपांगतामैत्री बनाउन पहल गरिनेछ ।
१२३. समावेशी विकासको अवधारणालाई मूर्तरूप दिन मागमा आधारित महिला उद्यमशीलता र सीपविकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१२४. नगरपालिकाको उपयुक्त स्थानमा जेष्ठ नागरिक दिवा स्याहार केन्द्र सञ्चालन गरिनेछ ।
१२५. सकारात्मक सोचको विकासको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

(ग) आर्थिक विकासतर्फ

कृषि, पशुसेवा, सहकारी तथा उद्योग

१२६. नगरपालिकाभित्रका सम्पूर्ण किसानहरूको विवरण डिजिटल कृषि अवधारणा अनुरूप अध्यावधिक गरी किसान परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ ।
१२७. “किसानसँग नगरपालिका” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र उत्कृष्ट कृषि उपज उत्पादन गर्ने कृषकलाई सम्मान गरिनेछ । व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालन गर्ने किसानहरूमध्येबाट उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
१२८. कृषि तथा पशुसेवामा नवीनतम् प्रविधिको प्रयोग, पशुबीमा, अनुदानको व्यवस्था र क्षेत्रविस्तार एवं विविधीकरण गरी कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा नगरपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाइनेछ ।
१२९. गरीबी न्यूनीकरण तथा रोजगारी अभिवृद्धिका लागि करार खेती र बाँझो जग्गा सदुपयोगसम्बन्धी नीति ल्याइनेछ । कृषियोग्य जमिनको चक्लाबन्दीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । भूमि बैंकको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याई खेतीयोग्य बाँझो जग्गा भाडामा लिई व्यवसायिक खेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न भाडामा अनुदान दिइनेछ ।
१३०. प्राकृतिक प्रकोपबाट कृषकहरूको बालीमा क्षति भएमा प्राविधिक मूल्याङ्कनको आधारमा राहत तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३१. नगरपालिकाभित्र गरीबीको पहिचान तथा गणना गरी परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम शुरु गरिनेछ ।
१३२. नगरपालिकाभित्रका सम्भाव्य क्षेत्रहरूको पहिचान गरी कृषि तथा पशु उत्पादन पेटकक्षेत्र तोकी नमूना कृषि र पशु फार्मको स्थापना र सञ्चालनमा सहयोग गरिनेछ । साथै स्थानीय उत्पादनलाई ब्राण्डिङ्ग गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३३. कृषि, पशु तथा जडिबुटीजन्य उत्पादन तथा प्रशोधन जस्ता व्यवसायिक आयमूलक कार्यक्रमहरू गैरसरकारी संस्था र निजीक्षेत्रको साझेदारीमा सञ्चालन गरिनेछ ।

१३४. कृषि हाटबजार तथा शीतभण्डार सञ्चालनलाई थप प्रभावकारी बनाउन निजी क्षेत्रको साझेदारीमा कृषकहरूबाट उत्पादित सामग्री खरिद-विक्रीको कार्यलाई अन्य स्थानीय तहको समेत सहकार्यमा थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१३५. "स्वस्थ जीवन करेसाबारी जैविक खेती हरियो तरकारी" भन्ने अभियानका साथ एक-घर एक-करेसाबारी तथा कौशी खेती कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१३६. जैविक विविधताको संरक्षण र सदुपयोग गर्दै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन प्रविधिहरूको विकास गरी प्राङ्गारिक कृषिजन्य उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१३७. कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न माटो परीक्षण सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१३८. पशुपक्षी उपचार सेवा, प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधान सेवा, पशुपक्षी उन्नत आहारा कार्यक्रम, पशुरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, रेविज रोग तथा भ्याक्सिनेशन सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
१३९. स्थानीय कला, ज्ञान, सीप र प्रविधिको समुचित प्रयोग गरी नगरपालिकाको पहिचान झल्किने बस्तुहरूको उत्पादन तथा बजारीकरण गरिनेछ । त्यस्ता लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूलाई प्रमाणीकरणको आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४०. युवा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ । साथै प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।
१४१. "मेयरसँग रोजगार कार्यक्रम" अन्तर्गत एक घर एक रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१४२. सहकारी संस्थाहरूको गुणस्तर, क्षमता र व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन अनुगमन र नियमन प्रभावकारी बनाइनेछ । साथै आवश्यक तालिमको प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
१४३. समुदायमा आधारित सहकारीहरूलाई प्रवर्द्धन गर्दै उत्पादन र उद्यमशीलतालाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१४४. तीन खम्बे अर्थ नीति अनुरूप सहकारी क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धन गरी उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
१४५. बहदो मौढ्रीकरणको प्रभावलाई जनजीवनमा सकारात्मक सन्देश दिन ग्रामीण तथा शहरी अर्थतन्त्रलाई मध्यनजर गरी वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१४६. रेसुङ्गा नगरपालिकाको समग्र आर्थिक विकासको लागि पर्यटन, कृषि, पशुपालन, घरेलु तथा लघु उद्योग सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक सीप विकाससम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१४७. गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रममार्फत् सीप विकास तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरी रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।

१४८. रेसुङ्गा नगरपालिका क्षेत्रमा गाइभैसी पालक कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न निःशुल्क कृत्रिम गर्भाधान (AI) कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४९. बाँदर तथा अन्य जंगली जनावरबाट कृषि बालीको हानि हुन नदिन सरोकारवाला निकायसँग आवश्यक समन्वय गरी नियन्त्रणका उपाय अवलम्बन गरिनेछ ।
१५०. व्यवसायिकरूपले कृषि तथा पशुपालन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरी रेसुङ्गा नगरलाई दूध, अण्डा र मासुमा आत्मनिर्भर बनाइनेछ ।
१५१. कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न एक वडा एक कृषि/पशुसेवा प्राविधिक नियुक्तिका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१५२. कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न किसानहरूकै स्वामित्वमा प्रशोधन/प्याकेजिङ/चिस्यान /कोल्डस्टोरेजस्ता प्रविधि भित्र्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१५३. नगरपालिकाको केन्द्रबाट टाढा रहेका वडामा पशुपक्षी स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१५४. विदेशबाट कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी सीप हासिल गरेका युवाहरूलाई उनीहरूको ज्ञान र सीपको प्रयोग हुने गरी योजना सञ्चालन गरिनेछ ।
१५५. स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोग गरी परम्परागत हस्तकला उद्योग स्थापना/संरक्षण गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
१५६. जलवायु सुहाउँदो कृषिलाई प्राथमिकता दिदै भाडगाँउ, अर्खले, सेउघा, भुवनपानी, बालकाटे, चेक्मी, गुरुडगाउँ, राड्बास र पराल्मी क्षेत्रलाई सुन्तला/कागती जोनको रूपमा विकसित गरिनेछ । साथै उपल्लो तम्घास लगायतका सम्भाव्य स्थानमा बर्खे आलु उत्पादन तथा बजारीकरणका लागि सहजीकरण गरिनेछ ।
१५७. स्थानीय (रैथाने) जातका पशुपक्षी तथा खाद्यान्न बालीको बीउ संरक्षण तथा उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५८. नगर क्षेत्रभित्र पुष्प खेती तथा पुष्प व्यवसायलाई प्रोत्साहन हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१५९. नगरपालिकाको सम्भाव्य स्थानमा ओखर खेती कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६०. कृषि उत्पादन वृद्धि गरी नगरपालिकालाई कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६१. सामी परियोजनालाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

पर्यटन विकास

१६२. रेसुङ्गा क्षेत्रको धार्मिक, ऐतिहासिक, जैविक विविधताको संरक्षण र पर्यटनको विकास गर्न शुभारंभ भएको "जाउँ हिँड रेसुङ्गा" अभियानलाई आ.व. २०८०/८१ मा थप व्यवस्थापनकासाथ प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

१६३. जैविक विधिधताले भरिपूर्ण एतिहासिक तथा धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र रेसुङ्गाको प्रचार प्रसार गरी देशकै पर्यटन हब बनाउनका लागि आ.व. २०८०/८१ लाई रेसुङ्गा भ्रमण वर्षको रूपमा मनाउने र सो अवसरमा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रियक्षेत्रका ख्यातिप्राप्त विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई भ्रमण गराइनेछ । कम्तिमा प्रत्येक वर्ष १ लाख पर्यटक भित्राउने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ साथै पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
१६४. रेसुङ्गा विमानस्थलमा भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरूको थप व्यवस्था गरी नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण र नेपाल वायुसेवा निगमसँग समन्वय गरी यात्रु चापका आधारमा दैनिक हवाई उडान सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
१६५. रेसुङ्गा क्षेत्रको समग्र विकासका लागि संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेटलाई समेत समावेश गरी गुरुयोजनामार्फत् पर्यटन पूर्वाधार निर्माणको कार्य गरिनेछ ।
१६६. नगरपालिकाभित्रका रेसुङ्गा, अर्जुन डाँडा, उनायचौर लगायतका ऐतिहासिक स्थल एवं तम्घासस्थान मन्दिर, जोगिथुम भगवती मन्दिर, धागिथुम भगवती मन्दिर, भाडगाउ शिवालय मन्दिर लगायतका मठ मन्दिरहरूलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
१६७. “सभ्यता रूपान्तरण र सम्पदा संरक्षण” लाई मूर्तरूप दिन नगरभित्रका ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय महत्व राख्ने पुराना बाटा, पाटी पौवा, चौपारी, धारा, पँधेराहरूलाई प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम र वडाका योजनासँग एकीकृत गरी संरक्षण गरिनेछ ।
१६८. रेसुङ्गा नगरपालिका पर्यटन पूर्वाधार विकासको लागि रेसुङ्गा सर्किट (रिङ्गरोड) निर्माण गरिनेछ साथै उक्त सर्किटभित्र पर्ने पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माणमा सार्वजनिक निजी साझेदारी तथा अन्तर निकाय समन्वयमा लगानी गरिनेछ ।
१६९. पर्यटनलाई बढवा दिन निजीक्षेत्रको लगानीमा रेसुङ्गा क्षेत्रमा जीपलाइन, बज्जिजम्प, प्याराग्लाइडिङ्ग, घोडचडीजस्ता साहसिक खेलहरू सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ । यसै वर्षदिखि जिपलाईन तयार गरी सञ्चालन कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
१७०. गर्जुरा रेसुङ्गा पार्क, अर्जुनडाँडा, उनायचौर ट्री-हाउस, शंखपार्क, उपल्लो तम्घास बालउद्यान, भुवानेपार्क जस्ता पर्यटकीय स्थललाई थप व्यवस्थापन गरी आन्तरिक राजश्व संकलन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
१७१. बैङ्क तथा बित्तीय संस्थासँग समन्वय गरी कृषक तथा उद्योगीलाई सहूलियतपूर्ण कर्जाको लागि सहजीकरण गरिनेछ ।
१७२. रेसुङ्गा नगरभित्र रहेका लोपोन्मुख भाषा, भेषभूषा, संस्कृति र परम्पराहरूको जगेर्ना र प्रवर्द्धन गर्नका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१७३. लुम्बिनी- भैरवस्थान- रिडी- रेसुङ्गा- ढोरपाटन- कुस्मा- मुक्तिनाथलाई पर्यटकीय मार्गकोरूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१७४. लुम्बिनी- रिडी- रेसुङ्गा- सुपादेउराली- तिलौराकोट धार्मिक मार्गको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

१७५. रेसुङ्गा- अर्जुन- भुवानेपार्क- उनायचौ र ट्रीहाउस, उपल्लोतम्घास बालउद्यानजस्ता पर्यटकीय स्थलहरूमा पिक्निक स्थलको निर्माणलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१७६. रेसुङ्गा होमस्टेलाई थप प्रवर्द्धन गर्दै पर्यटन विकासको सम्भावनायुक्त अन्य स्थानहरूमा समेत होमस्टे स्थापना र सञ्चालन गर्न प्रेरित गरिनेछ ।
१७७. पर्यटन व्यावसायलाई टेवा पुर्याउन सुविधा सम्पन्न होटल निर्माणको लागि निजी क्षेत्रलाई प्रेरित गरिनेछ ।
१७८. रेसुङ्गा गौशालामा रहेका गाईहरूको संरक्षण गरी गौमुत्रको संकलन र प्रशोधन कार्यलाई सहजीकरण गरिनेछ ।
१७९. वडा नं. ९ स्थित बालउद्यानदेखि रेसुङ्गा भ्यूटावरसम्म पदमार्ग निर्माण गरिनेछ ।
१८०. खानीगाँउदेखि रेसुङ्गासम्मको सडकको दुबै किनारमा अन्य निकाय तथा संघ संस्थाको सहयोग र समन्वयमा विभिन्न जातका आकर्षक फुल रोप्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१८१. नगरपालिकाको पर्यटन प्रोफाइल तयार गरिनेछ ।
१८२. नगरपालिका क्षेत्रभित्र निजी लगानिमा साना, मझौला तथा ठूला उद्योग सञ्चालन गर्ने उद्योगीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१८३. रेसुङ्गा नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि आवश्यक स्रोत जुटाउन निजी क्षेत्रको समन्वयमा लगानी सम्मेलनको आयोजना गरिनेछ ।
१८४. खाना महोत्सव, सुन्तला महोत्सव, खेल महोत्सव जस्ता अन्य प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

(घ) भौतिक पूर्वाधार विकासतर्फ

१८५. “दीर्घकालिन महत्वका भौतिक पूर्वाधार रेसुङ्गा समुन्नतिको बलियो आधार” भन्ने मूल नाराका साथ समग्र पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
१८६. गुल्मीको समुन्नतिको आधारको रूपमा रहेको राष्ट्रिय राजमार्गसँग जोड्ने सालझण्डी-ढोरपाटन राजमार्गको सहायक राजमार्गको रूपमा रहेको सालझण्डी-पटौती-दुर्गाफाँट-खर्ज्याङ्ग-राङ्बास-सिमिचौर-तम्घास सडक कालोपत्रे गरी छिटो सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१८७. लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशलाई जोड्ने पोखरा-बागलुङ्ग-वामी-इन्द्रेगौडा-छल्दी-पनाह-पुर्कोटदह-सौतामारे-भालुबाङ्ग सडकको बाँकी खण्डको कालोपत्रे गर्ने कार्य पुरा गर्न दुबै प्रदेश सरकारको ध्यानाकृष्ट गराइनेछ ।
१८८. मझेङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी आयोजनाको पहिलो चरणको कार्य सम्पन्न हुने चरणमा रहेको हुँदा यसलाई छिटो सम्पन्न गरी दोस्रो चरणको निर्माण कार्य अगाडि बढाउन पहल गरिनेछ ।
१८९. प्रत्येक वडा कार्यालयसम्म पुग्ने सडक क्रमसः कालोपत्रे गरी नियमित यातायात सञ्चालनको व्यवस्था गरिनेछ ।
१९०. वडास्तरीय गौरवको आयोजनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१९१. रेसुङ्गा रिड रोडको बाँकी ट्रयाक यसै आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ।
१९२. खानेपानीको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न उपभोक्ता समितिमार्फत समयसमयमा प्रयोगशालामा परीक्षण गराई सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१९३. नयाँ निर्माण हुने सडकमा सडकसँगै नालीको निर्माण गरिने तथा हाल सञ्चालनमा रहेका ग्रामीण सडकमा नालीको व्यवस्था गरी बाह्र महिना सञ्चालन हुने गरी स्तरोन्नति गरिनेछ।
१९४. चिदीचौर खेल मैदानको मर्मतसंभार तथा सौन्दर्यीकरण कार्यलाई पूर्णता दिई उचित संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
१९५. रेसुङ्गामा आउने धार्मिक पर्यटक तथा अन्य अतिथिहरूको आवासका लागि धर्मशाला निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
१९६. रेसुङ्गा नगरपालिकाको उपयुक्त स्थानमा लक्ष्मीपुर संग्रहालयको निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
१९७. तम्घास बजार क्षेत्रको मौलिकता कायम राख्न मदन भण्डारी राजमार्गको लागि बजार क्षेत्रबाहिरबाट वैकल्पिक मार्ग (बाइपास) को लागि पहल गरिनेछ।
१९८. खानेपानीको शुद्धीकरणका लागि आवश्यक शुद्धीकरण मापन उपकरण जडान गर्न पहल गरिनेछ।
१९९. तम्घास- पराल्मी- इन्द्रेगौडा सडकलाई स्तरोन्नति गरी सहज यातायात सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
२००. प्राकृतिक तथा अन्य कारणबाट क्षतिग्रस्त सडकहरूको तत्काल मर्मत् सम्भार गर्ने र बाह्र महिना यातायात सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२०१. नगरभित्रका जीर्ण पोल तथा अव्यवस्थित तारहरूलाई प्रतिस्थापन गरी स्टिल पोल तथा कभर तारको व्यवस्था गरी नगरलाई सुरक्षित तथा सुन्दर बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२०२. एक वडा एक खेल मैदान वा कभर्डहल निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२०३. नगरक्षेत्रभित्रका शहरी सडक र सवारी साधनहरूलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक Road Marking र पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्था गरिनेछ।
२०४. नगरपालिकाभित्र सञ्चार नेटवर्कको समस्या भएका स्थानहरूको पहिचान गरी नेपाल टेलिकम तथा दूरसञ्चार सम्बन्धी अन्य निकायहरूको समन्वयमा आवश्यक सञ्चार पहुँचको व्यवस्था गरिनेछ।
२०५. नगरक्षेत्रभित्रका सडक निर्माण गर्दा नगर यातायात गुरुयोजना (MTMP) र भवन निर्माण गर्दा भवन निर्माण मापदण्ड (Building By Laws) बमोजिम गरिनेछ।

२०६. सेवा प्रवाहमा सहजता र प्रभावकारिता ल्याउन आफ्नै वडा कार्यालय नभएका वडाहरूमा वडा कार्यालय भवन निर्माण गरिनेछ। आ.व. २०८०/८१ मा ४ वटा वडाको वडा कार्यालय भवन सम्पन्न गरिनेछ ।
२०७. तम्घास बजारलाई सफा र सुन्दर बनाउन बजार प्रवेश गर्ने मुख्य नाकाहरूमा सवारी साधन वास सेण्टर राख्न निजीक्षेत्रलाई प्रेरित गरिनेछ।
२०८. सिमाघाट — लप्सी — निन्नीचौर — लामडाँडा — भुवनपानी — वर्दवास — छेडा — नेटा — सिखेधारा — रेसुङ्गा विमानस्थल जोड्ने सडकलाई हवाइ पहुँच मार्गकोरूपमा विकास गरी स्तरोन्नति गरिनेछ ।
२०९. जिल्लामा हुने ठूला सभा, समारोह, सम्मेलन, गोष्ठी आदि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निर्माणाधीन सुविधा सम्पन्न बहुउद्देश्यीय सभाहल निर्माण छिटो सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
२१०. हाल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका पूर्वाधारहरू १. विद्युत सबस्टेशन २. गुल्मी अस्पताल ३. तम्घास रेसुङ्गा सडक, ४. तम्घास नेटा सडक ५. तम्घास-खाम्सेपानी-चेक्मी-गुरुङ्गागाउँ सडक ६. खाम्सेपानी- भुवनपानी-तल्लाखर्क-रातडाडा सडक ७. देउराली- सिमिचौर- राङ्गबास सडक ८. तम्घास-भाडगाउँ- बाँझघाट सडक ९. देउराली-रेसुङ्गा विमानस्थल सडक १०. देउराली- उपल्लोतम्घास बगालेखोला सडक ११. उपल्लो तम्घास-विद्युतचोक सडक १२. खोरपाटा-डाँडाखर्क सडक १३. नेटा-सिस्नेहार सडक १४. उदिनढुङ्गा जीपपार्क १५. अर्घाखाँची जीपपार्क १६. उपल्लो तम्घास-बालउद्यान १७. रेसुङ्गा सभाहल १८. वेहोरे-बाझीघाट सडक १९. दुबीचौर-सिरान घुम्टी सडक २०. वलालकाबारी-सेउघा- भिरकुना-गहते सडक २१. सानो स्वामी-उपल्लोकोट सडक २२. तम्घास-पराल्मी सडक २३. भुवनपानी-लामडाँडा सडक २४. बाखेछेडा-पाकुँरी सडक २५. स्वामीकारुख-थाम सडक २६. तम्घास बजार क्षेत्रका सडकको कालोपत्रे २७. उदिनढुङ्गा-साखिने झोलुङ्गेपुल २८. बाखेछेडा-धागिथुम-सेतोगुँरास सडकलाई समयमै सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ।
२११. संघीय सरकारसँगको सहयोगमा सुरक्षित आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२१२. नगरभित्रका सबै सडकहरूको सडक मापदण्ड (Right-Of-Way) कायम गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

(ङ) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनतर्फ

२१३. आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमार्फत् आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक प्रकोपको लागि पूर्व तयारी गरिनेछ । घटना घट्ने वित्तिकै उद्धारकर्मी घटनास्थलमा पुग्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२१४. अल्पकालीन राहत तथा उद्धारको योजना निर्माण गरिनेछ। सबै वडामा खुलाक्षेत्र छुट्टाउनुकासाथै दमकल तथा एम्बुलेन्सको सहज पहुँचको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२१५. विगतमा गरिएका विपद् जोखिमक्षेत्र पहिचान, नक्शाङ्कन तथा पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२१६. विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापन नीति स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२१७. रेसुङ्गा नगरलाई "हरित शहर" घोषणा गरी दिर्घकालिन लक्ष्य अनुरूप शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटनको लागि हिल स्टेसन (HILL STATION) को रूपमा विकास गरिनेछ ।
२१८. रेसुङ्गा नगरपालिका क्षेत्रभित्रका अनुत्पादक रुख विरुवाहरू हटाई उत्पादनमुखी काठ, फलफूल तथा जडिबुटीहरूको रोपण र संरक्षण गरिनेछ ।
२१९. मौसमजन्य विपदमा परी घरबार विहीन नागरिकहरूको आवास निर्माण संघ, प्रदेश तथा नगरपालिकाको लागत सहभागितामा गरिनेछ ।
२२०. "सफा र स्वच्छ शहर जनताको रह" अन्तर्गत साप्ताहिक रूपमा नियमित सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र नगरभित्रका खोला खोल्साको सरसफाई तथा खोला किनारामा वृक्षारोपण गरी सौन्दर्यीकरण गरिनेछ ।
२२१. फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सरसफाई स्वच्छता कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२२२. तम्घास बजार तथा बस्तिक्षेत्रबाट बग्ने खोलाको तटबन्ध गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।
२२३. बजारक्षेत्रमा कौशी बाटिका तथा अन्य क्षेत्रमा सामुदायिक वनहरूको क्षमता विकास गरी लागत सहभागितामा हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२४. नगर विकास तथा वातावरण संरक्षण संस्थामार्फत् नगरस्तरीय फोहोरको व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै फोहोरमैला प्रशोधन केन्द्र स्थापना गरी उद्योगको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२२५. नगरक्षेत्रमा निर्माण भएका सार्वजनिक शौचालयहरूलाई मर्मत गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
२२६. सेफ्टी ट्याङ्कीबाट निस्कने फोहोर व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
२२७. सबै वडामा अनिवार्यरूपमा टोल विकास संस्था गठन गरी परिचालन गरिनेछ र उत्कृष्ट कार्य गर्ने टोल विकास संस्थालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
२२८. नगरको सौन्दर्यीकरणका लागि लागत सहभागितामा उपयुक्त स्थानमा पार्क तथा पुष्पबाटिका निर्माण गरिनेछ ।
२२९. नगरपालिकाभित्र सामुदायिक वनमा जडीबूटी तथा अन्य आय आर्जनको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न इच्छुक सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिसँग लागत साझेदारीमा नमुना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२३०. “स्वच्छ नगर स्वस्थ नागरिक” भन्ने मूल नाराका साथ नगरपालिकाका प्रत्येक घरमा संभव भएसम्म कम्तिमा दुईवटा फलफूल तथा सौंदर्यीकरणका विरुवा रोप्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२३१. पानीका मुहान संरक्षणका लागि विगत वर्षदेखि सञ्चालनमा रहेको एक गाउँ एक पोखरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२३२. रेसुङ्गा नगरपालिकाका बजारउन्मुख क्षेत्रमा नगर विकास मापदण्ड अनुरूप कार्य गरिनेछ ।
२३३. जलवायु परिवर्तनबाट पर्ने प्रभाव न्यूनीकरणको लागि सम्बद्ध पक्षको लागत सहभागितामा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२३४. नगरक्षेत्र भित्रका सडक संरक्षण तथा भू-क्षय रोक्न सडकको दुवै किनारामा बोट विरुवा तथा अग्निसो लगायतका विरुवा रोप्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२३५. नगरपालिकाभित्रका सामुदायिक वनलाई सूचीकरण गरिनेछ। सामुदायिक वनको वार्षिक कार्ययोजना नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराई आन्तरिक आयको १० प्रतिशत हिस्सा नगरपालिकामा दाखिला गर्ने व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२३६. रेसुङ्गाक्षेत्रको वन विनास तथा चोरी निकासी र वन्यजन्तुको शिकारलाई रोक्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२३७. संघ तथा प्रदेशबाट निर्माण भएका भौतिक पूर्वाधारबाट स्थानीय तहमा रहेका स-साना पूर्वाधार तथा बस्तीहरू जोखिममा पर्ने र कुनै कुनै स्थानमा धनजनको क्षतिसमेत हुने देखिएकोले उक्त विषयमा आवश्यक नीति तर्जुमा गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
२३८. तम्घास बजारमा रहेका अव्यवस्थित ग्यारेजहरूलाई उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण गर्न लगाइनेछ ।
२३९. घरलाई जोखिम हुने गरी घरका माथिपट्टि रहेका रुखहरू हटाइनेछ ।
२४०. जलस्रोत, विशेषगरी पिउने पानीका स्रोतहरू सुक्दै गइरहेका र बस्तिहरूमा खानपानीको समस्या देखा पर्न थालेकोले स्थानीय समुदायको सहभागितामा जलाधारहरूको संरक्षण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।